

Wydział Historyczny

Sprawozdanie z oceny własnej za rok akademicki 2021/2022 dla Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia WH

1. INFORMACJE WSTĘPNE

Badanie jakości kształcenia zostało przeprowadzone zgodnie z § 2 ust. 3.1. Uchwały nr 76/09 Senatu UG z dn. 26 listopada 2009 r. (z późn. zm.), § 2 ust. 7 i 8 Zarządzenia nr 48/R/10 Rektora UG z dn. 31 maja 2010 r., § 2 ust. 2 Zarządzenia nr 79/R/10 Rektora UG z dn. 29 października 2010 r.

Niniejsze „Sprawozdanie z oceny własnej za rok akademicki 2021/2022 dla Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia WH” będzie przedstawione Radzie Wydziału Historycznego w dniu 16 grudnia 2022

Dane do przygotowania niniejszego sprawozdania pochodzą z następujących źródeł:

- wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród studentów,
- protokoły z hospitacji zajęć dydaktycznych i dyżurów pracowników
- protokoły ze spotkań władz instytutów ze studentami z poszczególnych kierunków studiów
- informacje z zasobów sekretariatów
- sprawozdania Rad Programowych funkcjonujących w instytutach
- sprawozdania przygotowane przez jednostki organizacyjne,
- uwagi zgłoszone na posiedzeniu Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia

2. OFERTA KSZTAŁCENIA

2.1. Nowe kierunki studiów:

Brak

2.2. Zmiany wprowadzone w dotychczasowych programach studiów i ich uzasadnienie:

Archeologia

W związku z pismem Dziekana Wydziału Historycznego, dr hab. Arkadiusza Janickiego, z dn. 27.12.2021 r., dotyczącym procedowania na posiedzeniu Rad Programowych zmian związanych m.in. z wprowadzeniem do programu studiów jako obowiązkowego drugiego języka obcego na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia w wymiarze 120 godzin (4 semestry po 30 godzin) w Instytucie Archeologii i Etnologii, na kierunku Archeologia przeprowadzono w dn. od 10.01 do 17.01.2022 roku ankietę dotyczącą wyboru drugiego języka obcego. Łącznie w ankiecie brało udział 62 studentów studiów stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia. Najwięcej głosów oddano na język niemiecki (23 głosy), mniej licznie głosowano na język szwedzki (11 głosów) i język rosyjski (10 głosów). W dn. 21.02. 2022 r. język niemiecki w wymiarze **30/30/30/30 = 120 (2 ECTS/semestr = 8 pkt/4 semestry)** otrzymała rekomendację Rady Programowej. Przedmiot będzie realizowany na 2, 3, 4, i 5 semestrze (**zaliczenie na ocenę po każdym semestrze, egzamin końcowy po semestrze 5**).

Od roku akademickiego 2021-2022 w wyniku decyzji Rady Programowej Archeologii z dn. 22.04.2021 r. wprowadzono w programie studiów nowe przedmioty:

- Wstęp do socjologii (SSL)* – dodano wykład (zalecenie PKA), sem. (5 ECTS 30 godz., E)
- Greek archaeology (SSL)* – wykład w języku angielskim, sem. V (1 ECTS, 30 godz., Z);
- Socjologia dla archeologów (MSU)* – dodano wykład (zalecenie PKA) w semestrze I (5 ECTS, 30 godz., E),
- Greek sanctuary (MSU)* – dodano wykład w języku angielskim w semestrze III (1 ECTS, 30 godz., Z)

Etnologia

Od roku akademickiego 2021-2022 w wyniku decyzji Rady Programowej Etnologii z dn. 22.04.2021 r. wprowadzono w programie studiów następujące zmiany:

- wprowadzono zapis, iż na kierunku Etnologia obowiązuje *lektorat języka angielskiego* jako pierwszy język obowiązkowy (w programie studiów nie było dotychczas doprecyzowane, iż język angielski jest pierwszym obowiązkowym językiem obcym).
- wprowadzono *lektorat języka hiszpańskiego* w wymiarze 120h w semestrach 4-6 I stopnia studiów, jako drugi język obowiązkowy z dopuszczeniem możliwości wyboru przez studenta innego języka nowożytnego, związanego z jego preferencjami oraz zainteresowaniami naukowymi i uczęszczania na lektorat, który jest prowadzony w Uniwersytecie Gdańskim, poprzez dołączenie do grupy zajęciowej.
- wprowadzono nieduże zmiany w wymaganiach dotyczących prac licencjackich i magisterskich powstających na kierunku Etnologia, które dotyczyły kwestii: (1), iż również na studiach licencjackich praca dyplomowa może być oparta o własne badania terenowe studenta; (2) językiem prac

dyplomowych powstających jest język polski. W uzasadnionych przypadkach, dopuszcza się po uzyskaniu wcześniejszej zgody władz dziekańskich i promotora, napisanie pracy dyplomowej w innym języku nowożytnym; (3) obowiązku indeksowania prac dyplomowych w wymiarze indeksu nazwisk lub indeksu rzeczowego – od roku akademickiego 2021/2022 indeksacja jest fakultatywna, zaś od roku 2022/2023 obligatoryjna. Rodzaj indeksu będzie uzależniony od problematyki pracy.

- d. w kwestii wprowadzenia przedmiotu z zakresu tzw. „zaangażowania społecznego”, uznano, iż ten cel można zrealizować wprowadzając drobne modyfikacje w prowadzonych już zajęciach, tak, aby znalazło się w nim więcej projektów i treści zwracających uwagę studentów i uwrażliwiających ich na współczesne problemy społeczne i współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Wprowadzono modyfikacje zwłaszcza w przedmiocie „Zawód antropolog” w ramach którego studenci poznają instytucje i firmy z otoczenia społeczno-gospodarczego.

Historia

Rada Programowa Historii podczas spotkań 20 stycznia 2022 r., 15 lutego 2022 podjęła następujące decyzje o zmianach w programie studiów:

1. Wprowadzenie nowych przedmiotów:
  - Lektorat język obcego (HSSL, sem. 3-6, ćw. 120 godz, 8 ECTS, ZO, E6)
  - Rozwój ucznia: jego konteksty oraz zaburzenia (HSSL, 20 godz wykład, 10 godz ćw2 ECTS, ZO1)
  - Praca opiekuńczo-wychowawcza nauczyciela (HSSL, 16 godz wykład, 4 godz 1 ECTS, ZO1)
  - Komunikacja w edukacji (HSSL, 12 godz wykład, 8 godz ćw, 1 ECTS, ZO1)
  - Procesy uczenia się i specyficzne potrzeby edukacyjne (HSSL, 24 godz wykład, 6 godz ćw, 2 ECTS, ZO2)
  - Szkoła i nauczyciel (HSSL, 16 godz. wykład, 4 godz ćw, 2 ECTS, ZO2)
  - Warsztat pracy nauczyciela (HSSL, 40 godz ćw, 2 ECTS, ZO2)
  - Analiza doświadczeń z praktyki w szkole (HSSL, 20 godz. ćwiczenia 2 ECTS, ZO3)
  - Podstawy dydaktyki (HSSL, 30 godz wykład, 10 godz ćw 2 ECTS, ZO3)
  - Kultura języka, dykcja i emisja głosu (HSSL, 20 godz ćw 1 ECTS, ZO3)
  - Grywalizacja w edukacji (HSSL, 30 godz ćw, 2 ECTS, ZO2)
  - Wybrane zagadnienia z historii kultury (HSSL, 30 godz w, 1 ECTS, Z2)
  - Praktyki zawodowe (HSSL, 60 godz, 4 ECTS, ZO6)
2. Likwidacji przedmiotów
  - Psychologia (HSSM, 30 godz. ćw., 2 ECTS, ZO1)
  - Pedagogika (HSSM, 30 godz. ćw., 2 ECTS, ZO1)

Wprowadzenie szerokich zmian w programie studiów o specjalizacji nauczycielskiej wynika ze zmian wprowadzonych ogólnie przez UG (CKN). Z powodu zbyt małej liczby punktów ECTS dla specjalizacji nauczycielskiej wprowadzono nowe przedmioty: *Grywalizacja w edukacji* oraz *Wybrane zagadnienia z historii kultury*. W związku z rozbieżnościami w rozporządzeniach ministerialnych wprowadzono dodatkowe 60 godzin praktyki na HSSL w trakcie 3 roku HSSL, co umożliwi absolwentom pracę w szkołach podstawowych. Podczas spotkań rekomendowano także wprowadzenie wytycznych dla prac dyplomowych

Historia sztuki

W dniu 8.02.2022 Rada Programowa Instytutu Historii Sztuki postanowiła aby zarekomendować następujące zmiany i modyfikacje w programie nauczania na kierunku Historia Sztuki na studiach stacjonarnych licencjackich i magisterskich:

1. W kwestii dotyczącej języka obcego proponujemy aby przedłużyć naukę języka niemieckiego o 60 godzin na studiach stacjonarnych licencjackich. Jego nauka miałaby trwać w sumie 120 godz. na I, II, III i IV semestrze studiów licencjackich (po 30 godz. na każdym). Student otrzymuje za każdy semestr 2 punkty ects, czyli w sumie 8. W załączniku plan i program po wprowadzeniu tych zmian
2. Wymogi formalno-merytoryczne dla prac licencjackich i magisterskich na naszym kierunku (w załączniku). W propozycjach tych zawarty został postulat aby do obu rodzaju prac wprowadzić wymóg zamieszczenia indeksu nazwisk.
3. W odniesieniu do postulatu wprowadzenia przedmiotu z zakresu tzw. zaangażowania społecznego proponujemy aby w ramach fakultetu tematycznego poświęconego wystawiennictwu studenci przygotowywali scenariusz wystawy, który może zostać zaproponowany instytucji muzealnej do realizacji.

Krajoznawstwo i Turystyka Historyczna

Przyjęto wnioski o zmianę programu studiów II stopnia poprzez wprowadzenie nowego przedmiotu: *Programy dedykowane w turystyce* (30 godzin, III semestr, 2 ECTS, ZO) i zmniejszeniu z 4 do 3 punktów ECTS w przypadku przedmiotów: *Historia i kultura Włoch i Francji* oraz *Historia i kultura Rosji*. Ponadto przedmiot: *Człowiek i społeczeństwo w antyku* został przesunięty z II na I semestr, dzięki czemu układ części historycznej jest bardziej uporządkowany, ponadto wprowadzono egzamin z przedmiotu: *Historia i kultura państw niemieckojęzycznych* (III semestr). W rezultacie w semestrach I-III studenci mają po 1 egzaminie i w każdym z semestrów obciążenie odpowiada 30 ECTS. Program studiów został przekazany na Radę Wydziału Historycznego w dniu 25 lutego 2022 r. Rada Programowa przyjęła w głosowaniu elektronicznym minimum programowe KiTH dla MISH (bez spotkania). Drugie spotkanie Rady Programowej KiTH miało miejsce 22 września 2022 r. Rada przyjęła wówczas wytyczne dla prac dyplomowych

Religioznawstwo

Rada Programowa Religioznawstwa na posiedzeniu w dniu 17.02.2022 r. podjęła decyzję o zmianie w programie studiów na kierunku religioznawstwo I stopnia. Zmiany związane są z obowiązkiem zwiększenia liczby godzin języków obcych. Ze względu na już istniejące kursy języków obcych w ramach programu studiów (studenci mają już obowiązkowy lektorat z j. angielskiego, a także naukę j. hebrajskiego, greki i łacny), nie zaproponowano nowego lektoratu, lecz poszerzono istniejące. Zmiany związane są ze zwiększeniem liczby godzin dwóch przedmiotów:

- a. *Język tradycji religijnej* – 120 godz. (dotychczas było 90 godz. w sem. II, III, IV; zmiana obejmuje wprowadzenia dodatkowo 30 godz. w sem. I. zmiana w liczby punktów ECTS dla sem. I wynosi 2, łącznie dla I-IV sem. 15 ECTS)
- b. Jednocześnie o jeden punkt ECTS zmniejszono liczbę punktów w I sem. przedmiotu *Warsztat Religioznawstwa* (będzie miał 2 pkt ECTS - dotychczas przedmiot miał 3 pkt ECTS); o jeden punkt ECTS zmniejszono liczbę punktów w I sem. przedmiotu *Wstęp do Religioznawstwa* (będzie miał 2 ECTS dotychczas miał 3 ECTS)
- c. *Elementy języka klasycznego* – 120 godz. (dotychczas było 90 godz. w sem. III i IV) w sem III: po zmianie będzie 60 godz. (było 45 godz.); utrzymana zostanie punktacja - 5 pkt ECTS - w sem. IV: po zmianie będzie 60 godz. (było 45 godz.); utrzymana zostanie punktacja - 5 pkt ECTS

Niemcoznawstwo

Odbyły się dwa posiedzenia Rady Programowej, w trakcie których nie wprowadzono zmian w siatach studiów. Przyjęto wytyczne dla prac dyplomowych.

2.3 Inne formy kształcenia realizowane na wydziale

Studia podyplomowe:

- a. *Gedanistyka*
- b. *Ochrona dziedzictwa kulturowego: muzea, edukacja, turystyka*

3. EWALUACJA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA

3.1. Okresowa ankieta wykładowców - forma i sposób przeprowadzenia ankietyzacji zajęć wśród studentów:

Instytut Archeologii i Etnologii

Archeologia: ankieta elektroniczna dwa razy w roku, w semestrze zimowym i letnim.

Etnologia: ankieta papierowa dwa razy w roku, w semestrze zimowym i letnim.

Instytut Historii

W Instytucie Historii badania ankietowe prowadzone są raz w roku, na zmianę w semestrze letnim albo zimowym według nowego formularza ankiety zgodnego z zarządzeniem Rektora UG nr 102/R/18 z dnia 25 października 2018 roku. W roku akademickim 2021/22 badanie zrealizowane zostało w styczniu 2022 roku w formie papierowej oraz online (np. dotyczące wykładów realizowanych zdalnie). Ankietyzacja objęła zajęcia prowadzone przez 37 wykładowców na wszystkich kierunkach obsługiwanych przez IH tj. HSSL, HSSM, KiTHSSL, KiTHSSM, NSSL, RSSL, HNSL. Całościowo studenci wypełnili 1912 ankiet, co daje średnio ponad 51 ankiet na wykładowcę.

Instytut Historii Sztuki

Została przeprowadzona elektroniczna ankietyzacja na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych za pośrednictwem uniwersyteckiego systemu ankietyzacji pracowników.

3.1.1. Wnioski z przeprowadzonej ankietyzacji okresowej.

Instytut Archeologii i Etnologii

Archeologia

Zajęcia pracowników Instytutu na kierunku Archeologia były oceniane przez studentów dwukrotnie, raz w semestrze zimowym (14 zajęć) i raz w semestrze letnim (12 zajęć). W obu przypadkach ankieta była elektroniczna. Do wymienionych poniżej przedmiotów dołączono ankietę dla nauczycieli akademickich „Opinia nauczycieli o pracy z grupą”. W „Badaniu opinii studentów o jakości kształcenia” brało udział 114 studentów. Łącznie badaniem objęto 13 wykładów, 9 ćwiczeń i 4 seminaria. Ankieta dotyczyła 17 zajęć prowadzonych na SSL i 9 na SSM. Wśród 26 zajęć wytypowanych do ankietyzacji wyniki aż 10 z nich należy uznać za nieważne z powodu liczby wypełnień mniejszej niż 3 (brak analizy ankiety).

Z opracowania ankiet wynika, że studenci sumiennie uczestniczą w zajęciach; frekwencja na poziomie 100-95% wynosi 61%, a mniejsza (poziom 94-56%) osiąga 38%. Wynik ten jest niższy w porównaniu do roku ubiegłego (89,7%). Treść sylabusu jest omawiana przez prowadzących w 93% przypadków. Zajęcia dydaktycznie odbywały się regularnie, zgodnie z planem (85%). Kilkakrotnie zajęcia dydaktyczne nie zostały przeprowadzone w terminie z powodu zdarzeń losowych, choroby czy wyjazdu prowadzącego na konferencję. O zmianach terminu zajęć studenci dowiadawali się wcześniej, a zajęcia były odrabiane w wyznaczonych terminach.

Wśród najwyższej ocenianych aspektów zajęć wymieniono pkt.:

2.12. Prowadzący odnosił się do studentów z szacunkiem („zdecydowanie się zgadzam” 93%)

2.7. Prowadzący jasno określił wymagania związane z zaliczeniem przedmiotu („zdecydowanie się zgadzam” 86%)

2.8. Forma zaliczenia odpowiadała wymaganiom przedstawionym przez prowadzącego („zdecydowanie się zgadzam” 82,5%)

2.11. Prowadzący zachęcał do wyrażania własnych opinii, zadawania pytań lub zgłaszania wątpliwości („zdecydowanie się zgadzam” 82,5%).

Wśród najniższej ocenianych aspektów zajęć znalazły się pkt.:

2.10. Prowadzący był dostępny w wyznaczonych godzinach konsultacji („zdecydowanie się zgadzam” 56,1%), przy czym tutaj stosunkowo często pojawiała się odpowiedź „nie wiem” 24,5%).

2.4. Zajęcia prowadzone były w sposób urozmaicony („zdecydowanie się zgadzam” 61,4%).

Wyniki ankietyzacji studentów nie odbiegają znacząco od wyników z lat wcześniejszych, przy czym w porównaniu do roku poprzedniego liczba ankiet była większa, ale liczba wypełnień porównywalna. Zaznaczyć należy, iż podobnie jak w roku ubiegłym grono studenckie było informowane o ankietach zarówno ustnie przez nauczycieli akademickich, jak i ogłaszane na stronie internetowej, FB; rozesłano także na adresy mailowe poszczególnych roczników listy zachęcające do ich wypełniania. Efekt tych starań można uznać, podobnie jak w latach wcześniejszych, za niedostateczne.

Pewien niepokój może budzić fakt, że studenci nie uczestniczą w konsultacjach, co potwierdzają również odpowiedzi nauczycieli akademickich (9/12).

„Opinia nauczycieli akademickich o pracy z grupą” (12/26), potwierdza wysoką frekwencję w trakcie zajęć, na poziomie powyżej 90% (6/12) i między 89% a 75% (6/12). Prowadzone zajęcia odbywały się zgodnie z planem, wyjątkowo były odrabiane (12/12). Cieszy również fakt, iż grupa studencka posiada wiedzę umożliwiającą prowadzenie zajęć (9/12), a także odnosi się do nauczycieli akademickich z szacunkiem (8/12). Wyposażenie większości sal dydaktycznych w narzędzia niezbędne do prowadzenia zajęć oceniono bardzo dobrze. Również najwyższą ocenę otrzymały pytania dotyczące współpracy dydaktycznej z innymi nauczycielami akademickimi (bardzo dobrze 9/12) oraz personelem administracyjnym (bardzo dobrze 10/12).

W przypadku niżej ocenianych zajęć (dotyczy jednego pracownika) dyrektor IAiE przeprowadził rozmowę wyjaśniającą.

Etnologia

Wśród najwyższej ocenianych aspektów zajęć znalazły się punkty: 6.12 – Prowadzący odnosił się do studentów z szacunkiem; 6.3 – Zajęcia prowadzone były w sposób zrozumiały; 6.7 – Prowadzący jasno określił wymagania związane z zaliczeniem przedmiotu.

W większości przeprowadzonych ankiet najniższej oceniony został punkt 6.4: Zajęcia prowadzone były w sposób urozmaicony (np. z wykorzystaniem nowoczesnych metod dydaktycznych, takich jak: praca metodą projektu, analiza przypadków (*case study*), gamifikacja itp.)

Instytut Historii

Analiza ankietyzacji zajęć przeprowadzona w styczniu 2022 roku wskazała że:

- zajęcia realizowane były we właściwym rygorze czasowym (punktualnie się zaczynały a prowadzący efektywnie wykorzystywali całość czasu)
- zajęcia prowadzone były w sposób zrozumiały i urozmaicony
- znaczna część studentów nie chodziła na konsultacje pomimo dostępności wykładowcy w wyznaczonych godzinach
- nie zawsze zakres materiału do zaliczenia odpowiadał wymaganiom przedstawionym przez prowadzącego

Instytut Historii Sztuki

Stopień wypełnień ankiet na poziomie 6.80% – 23.53 % był znacznie niższy niż w ostatnich 2 latach. Studenci pozytywnie ocenili wykładowców , szczególnie ich merytoryczne przygotowanie do zajęć oraz życzliwe traktowanie studentów.
Kilka osób miało zastrzeżenia do pojawiających się usterek technicznych sprzętu.

3.2. Inne badania ankietowe prowadzone na wydziale, wnioski płynące z tych badań oraz wdrożone rozwiązania:

Instytut Archeologii i Etnologii

Archeologia

- 3.2.1. Ankieta „na wejściu” - tak
- 3.2.2. Ankieta „satysfakcji ze studiowania” – nie zrealizowano
- 3.2.3. inne – tak, ankieta dotycząca wyboru drugiego języka

Etnologia

- 3.2.1. Ankieta „na wejściu” - nie realizowano
- 3.2.2. Ankieta „satysfakcji ze studiowania” - nie realizowano
- 3.2.3. inne - brak

Instytut Historii

- 3.2.1. Ankieta „na wejściu” - nie realizowano
- 3.2.2. Ankieta „satysfakcji ze studiowania” - nie realizowano
- 3.2.3. inne - brak

Instytut Historii Sztuki

- 3.2.1. Ankieta „na wejściu” - nie realizowano
- 3.2.2. Ankieta „satysfakcji ze studiowania” - nie realizowano
- 3.2.3. inne - brak

3.3. Sposoby upowszechniania informacji o wynikach ankiet wśród studentów i pracowników:

Instytut Archeologii i Etnologii

Ankiety są dostępne dla nauczycieli akademickich w Portalu Pracownika (PP), a także w Sekretariacie IAiE. Pełne zestawienia wyników poszczególnych pracowników są widoczne dla prowadzących na PP, wysyłane do dyrektora IAiE i sekretariatu oraz omawiane na spotkaniach z pracownikami. Indywidualne wyniki ankiet papierowych są przekazywane kierownikom zakładów do omówienia na zebraniach wewnętrzzakładowych.

Instytut Historii

Zbiorcze wyniki ankiet zostaną przedstawione na zebraniu Rady Instytutu Historii, a indywidualne kierownikom Zakładów do omówienia na zebraniach wewnętrzzakładowych.

Instytut Historii Sztuki

Wyniki ankiet są udostępniane zainteresowanym do wglądu w sekretariacie IHS lub rozsyłane drogą mailową. Zestawienia dotyczące poszczególnych pracowników są również przekazywane zainteresowanym oraz ich przełożonym.

3.4. Dodatkowe źródła informacji o zakresie jakości kształcenia

Instytut Archeologii i Etologii

Archeologia: wnioski studentów zgłaszane w trakcie spotkania z dyrektcją IAiE w dn. 14.12.2021; wnioski pracowników; wnioski z posiedzeń Rady Programowej.

Etnologia: wnioski studentów zgłaszane w trakcie spotkania z dyrekcją ZEIAK; wnioski z posiedzeń Rady Programowej.

Instytut Historii

regularne spotkania Rad Programowych (2 x w roku)

- udział studentów oraz przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych w Radach

- coroczne spotkania władz Instytutu Historii ze studentami poszczególnych kierunków, podczas których przekazują oni swoje uwagi do programu studiów

Instytut Historii Sztuki

brak

3.5. Opis procedury okresowego przeglądu programów, wprowadzania zmian w programie, sylabusach itd.

Instytut Archeologii i Etnologii

Archeologia: Rada Programowa kierunku Archeologia dokonała przeglądu programu studiów pozostawiając go bez zmian. Na wniosek Rady Programowej dokonano także okresowego przeglądu sylabusów.

Etnologia: przeglądu programu studiów dokonuje Rada Programowa kierunku Etnologia, Sylabusy są monitorowane przez koordynatora kierunku oraz kierownika ZEIAK.

Instytut Historii

Programy studiów: posiedzenia Rad Programowych – dyskusje nad propozycjami zmian, głosowanie nad zmianami, następnie przedstawienie propozycji zmian Radzie Wydziału. Zgodnie z zarządzeniem Rektora zmiany muszą zostać wprowadzone do końca marca roku poprzedzającego wprowadzenie zmian.

Sylabusy: koordynatorzy poszczególnych kierunków corocznie monitorują sylabusy przed ich opublikowaniem na kolejny cykl kształcenia. Informują prowadzących o możliwości i terminie wprowadzenia zmian

Instytut Historii Sztuki

Przed rozpoczęciem kolejnego roku akademickiego odbywa się w gronie dyrekcji IHS przegląd programu nauczania pod kątem ewentualnych korekt i modyfikacji. Wszelkie zmiany w programie muszą być zaopiniowane przez Radę Programową IHS. Przed rozpoczęciem kolejnego roku akademickiego odbywa się ponadto przegląd sylabusów przez ich instytutowego koordynatora.

4. HOSPITACJE

4.1. Liczba nauczycieli, których zajęcia hospitowano

Liczba pracowników w Instytucie

Liczba hospitacji

łącznie

85 (w tym 3 badawczych)

25 (w tym 4 doktorantów)

4.4. Wnioski z przeprowadzonych hospitacji:

Instytut Archeologii i Etnologii

Archeologia: Wszystkie hospitowane zajęcia oceniono wysoko, na poziomie wyróżniającym. We wnioskach zwracano szczególną uwagę na rozległą wiedzę nauczycieli akademickich, zaangażowanie w prowadzone zajęcia, usystematyzowany sposób realizacji zajęć, demonstrowanie dobrych przykładów, a także inicjowanie aktywności studentów oraz życzliwość wobec nich.

Etnologia: Większość zajęć oceniono wysoko, w tym dwa na poziomie wyróżniającym. Szczególnie podkreślono wysoką interaktywność hospitowanych zajęć (duża liczba pytań i odpowiedzi między studentami i wykładowcami). Jedne zajęcia oceniono jako pozytywnie z zastrzeżeniami i wskazano obszary, w których należy pilnie dokonać modyfikacji przedmiotowych efektów uczenia się zajęć oraz sposobów ich weryfikacji i dostosować je do treści i zakresu tematycznego zajęć wskazanego w sylabusie.

Instytut Historii

- właściwa struktura wewnętrzna zajęć

- dobrze dobrany materiał źródłowy wykorzystywany na zajęciach
- wysoki poziom kultury osobistej prowadzących
- dobra komunikacja prowadzących ze studentami
- zbyt obszerne teksty wykorzystywane na ćwiczeniach

Instytut Historii Sztuki

Zajęcia i dyżury odbywały się prawidłowo

4.6. Działania podjęte na podstawie wyników hospicacji:

Instytut Archeologii i Etnologii

Wnioski z hospicacji zostały pisemnie sformułowane w protokołach hospitacyjnych złożonych w sekretariacie IAiE, z którymi zapoznali się prowadzący zajęcia.

Instytut Historii

Wszystkie hospitowane zajęcia zostały omówione z Prowadzącymi. Wnioski z hospicacji zostały pisemnie sformułowane w tzw. protokołach hospitacyjnych złożonych w sekretariacie IH.

Instytut Historii Sztuki

Nie było potrzeby podejmowania jakichkolwiek działań.

5. INFORMACJE ZWIĄZANE Z AKREDYTACJAMI

5.1. Kierunki studiów poddane ocenie

Ocena

Archeologia

Pozytywna (na 6 lat)

Historia

Pozytywna

Historia sztuki

(wizytacja PKA miała miejsce w listopadzie 2022)

Ocena z akredytacji kierunku Historia Sztuki powinna być sporządzona i przesłana przez PKA w przeciągu najbliższych 3 miesięcy (najpóźniej do 28 lutego 2023 r.)

5.2. Zalecenia instytucji akredytującej:

Archeologia

W okresie sprawozdawczym 2020-2021 zakończyła się procedura akredytacyjna na kierunku Archeologia wynikająca z wizytacji Zespołu Oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej (ZO PKA) w dniach 16-17.03.2020. W otrzymanym w dn. 14.04.2021 r. *Raporcie*, przedstawiono ocenę programową kierunku Archeologia dokonaną w ramach 10. kryteriów szczegółowych. Wśród nich 7 kryteriów oceniono jako *spełnione*, pozostałe 3 oceniono jako *spełnione częściowo*. Na *Raport* ZO PKA dyrekcja IAiE odpowiedziała w dn. 29.04.2021 pismem. W dn. 22.07.2021 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej w Uchwale nr 645 skierowanej do Rektora UG, wydało pozytywną ocenę programową dla kierunku *Archeologia* na okres sześciu lat, przy czym zwrócono uwagę, że w wyniku podjętych działań naprawczych zmierzających do spełnienia formalnych wymogów w zakresie zapewnienia w programie studiów zajęć w dziedzinie nauk społecznych, przypisana tym zajęciom prowadzonym w formie wykładów w wymiarze 30 godz. z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów liczba 5 pkt. ECTS jest przeszacowana i nie jest uzasadniona rzeczywistym, średnim nakładem czasu pracy, który jest niezbędny do osiągnięcia zakładanych dla tych zajęć efektów uczenia się i realizacji treści programowych.

Historia

W dniu 27.10.2021 roku miała miejsce wizytacja online PKA na kierunku Historia w ramach powtórnego postępowania oceniającego. W wyniku tej wizytacji komisja PKA wysoko oceniła wszystkie zmiany wprowadzone w stosunku do poprzedniej akredytacji przeprowadzonej w maju 2020 r. – chodzi o kryterium 1- koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się; kryterium 2 – realizacja programu studiów, kryterium 8 – wsparcie studentów, kryterium 10 – polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów. W końcowej konkluzji raportu PKA z 24.11.2021 (s.11) stwierdzono że – w wyniku powtórnego

postępowania oceniającego na kierunku historia stwierdza się, że Uczelnia podjęła skuteczne działania naprawcze umożliwiające usunięcie zdiagnozowanych niezgodności i błędów.

5.3. Monitorowanie wdrożenia zaleceń z akredytacji przeprowadzonych w latach wcześniejszych:

Archeologia

Wprowadzono zgodnie z zaleceniem PKA na kierunku Archeologia zajęcia w dziedzinie nauk społecznych. Ze strony dyrekcji instytutu i władz uniwersyteckich prowadzone są działania związane z poprawieniem sytuacji w zakresie specjalistycznego oprogramowania komputerowego, doposażenia sal dydaktycznych, pracowni konserwacji Metali, a także starania o utworzenie Pracowni Archeologii Gdańska oraz Pracowni Konserwacji Ceramiki.

Historia

Wszystkie zalecenia PKA z wizytacji z 2019 roku (uchwała nr 163/2020 z 7.05.2020) zostały zrealizowane systematycznie i kompleksowo w roku akademickim 2019/20. Rekomendacja z powtórnej wizytacji tj. *zmiana sposobu zapisu w programie studiów praktyk zawodowych na kierunku historia*, ze względu na odmiennie formy zapisu stosowane w siatkach programowych, została przedstawiona do dyskusji na Radzie Programowej. Druga rekomendacja (*Ujednoczyć sposób zapisu efektów uczenia się dla zajęć na specjalności nauczycielskiej*) pozostaje w obszarze realizacyjnym Centrum Kształcenia Nauczycieli UG odpowiadającego za blok przedmiotów pedagogicznych.

5.4. Jakie regulacje lub modyfikacje istniejących rozwiązań o charakterze ogólnouczelnianym należałoby wprowadzić, aby sprostać zaleceniom instytucji akredytującej]

Historia

Ujednoczyć sposób zapisu efektów uczenia się dla zajęć na specjalności nauczycielskiej

6. WERYFIKACJA PRAC PROGRAMEM ANTYPLAGIATOWYM

6.3. Liczba spraw skierowanych do Komisji Dyscyplinarnej | 0

6.4. Działania podejmowane na wydziale w celu przeciwdziałania nieuprawnionym zapożyczeniom i nieprzestrzegania przepisów dotyczących prawa własności intelektualnej]

W roku akademickim 2021/22 wszystkie prace dyplomowe studentów WH przeszły weryfikację w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym. Procedura ta wynika z ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 r.* i za jej przeprowadzenie odpowiada promotor. Decyduje on o stwierdzeniu bądź niestwierdzeniu w ocenianej pracy cech plagiatu na podstawie weryfikacji pracy studenta w JSA. W dziekanacie Wydziału Historycznego nie zgłoszono żadnych plagiatów w w/w roku akademickim.

Ponadto studenci studiów I stopnia (stacjonarnych i zaocznych) oraz II stopnia uczestniczą w obowiązkowym wykładzie dotyczącym ochrony własności intelektualnej.

7. WSPÓŁPRACA Z OTOCZENIEM SPOŁECZNO GOSPODARCZYM

7.1. Informacja o efektywności współpracy z interesariuszami zewnętrznymi i współpracą z nimi:

Instytut Archeologii i Etnologii

Archeologia: Współpraca przebiegała podobnie jak w latach poprzednich. Dotyczyła w szczególności działań w zakresie ćwiczeń terenowych i praktyki wykopaliskowej.

Etnologia: Współpraca przebiegała podobnie jak w latach poprzednich.

- (1) Ponadto nawiązano współpracę z Lufthansa Systems odnośnie praktyk zawodowych.
- (2) Zintensyfikowano współpracę z Instytutem Kaszubskim: dr hab. prof. UG A. Kwaśniewska uczestniczyła w realizacji projektu „Gniazdo Gryfa. Słownik kaszubskich symboli, pamięci i tradycji kultury”; dr A. Bohdziewicz-Bednarek i dr hab. prof. UG A. Kwaśniewska uczestniczyły w projekcie „Kaszubopedia” będącym kontynuacją internetową ww. projektu. Dr A. Bohdziewicz-Bednarek i dr A. Paprot-Wielopolska rozpoczęły uczestnictwo w Kaszubskim Etnotanku, który skupia się m.in. na wyzwaniach rozwojowych Kaszub i Pomorza, upodmiotowieniu obywatelskim i etnicznym.

Instytut Historii

Instytut Historii współpracuje z licznymi szkołami, muzeami i instytucjami zewnętrznymi. W roku akademickim 2021/22 zawarto, zmieniono lub zacieśniono współpracę z:

- (1) Działem Komunikacji i Promocji Muzeum Gdańska
- (2) Rebel Sp. Z o.o. – firma tworząca gry planszowa
- (3) Miasto Pruszcz Gdański – współpraca przy tworzeniu wystaw, wykładów, popularyzacji historii

Instytut Historii Sztuki

IHS współpracuje z interesariuszami zewnętrznymi na kilku płaszczyznach. Wielu z nich umożliwia studentom naszego kierunku odbywanie przewidzianych programem praktyk zawodowych. Uwagi interesariuszy dotyczące odbywanych praktyk przez poszczególnych studentów są brane pod uwagę przy profilowaniu programu kolejnych praktyk. Sugestie interesariuszy zewnętrznych są także uwzględniane w programie nauczania. Przedstawiciel interesariuszy jest członkiem Rady Programowej IHS, która opiniuje wszelkie zmiany i modyfikacje w programie naszych studiów.

W roku akademickim 2021/2022 podpisano umowy z następującymi instytucjami zewnętrznymi:

Muzeum Zachodnio Kaszubskie w Bytowie
Muzeum II Wojny Światowej
Polska Akademia Nauk Biblioteka Gdańska
Państwowa Galeria Sztuki w Sopocie
Centrum Sztuki Współczesnej Łaźnia
Muzeum Ziemi Puckiej im. Floriana Ceynowy
Nadbałtyckie Centrum Kultury Gdańsk
Muzeum Nadwiślańskie w Kazimierzu Dolnym
Muzeum Miasta Gdyni
Muzeum Zamoyskich w Kozłowie
Fabryka Sztuk Tczew
Europejskie Centrum Solidarności
BWA Galeria Sztuki Współczesnej w Katowicach
Gdańska Galeria Miejska
Centrum rzeźby polskiej w Orońsku
Galeria Narodowa ZACHETA
Muzeum Narodowe w Gdańsku

8. OCENA STOPNIA ROZWOJU SYSTEMU EDUKACJI USTAWICZNEJ – UNIwersYTETU OTWARTEGO

8.1 Inicjatywy na rzecz edukacji dzieci i młodzieży:

Instytut Archeologii i Etnologii

Brak

Instytut Historii

- udział w programie „Zdolni z Pomorza” – zajęcia edukacyjne dla uczniów szkół podstawowych oraz średnich obejmujące wykłady oraz warsztaty. Projekt „Zdolni z Pomorza” jest współfinansowany przez Unię Europejską oraz Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego. W ramach tego projektu można wyróżnić trzy główne inicjatywy:

- opieka mentorska – program dedykowany dla zdolnej młodzieży licealnej z Trójmiasta i okolic; w ramach tego programu uczniowie zostają objęci opieką mentorską przez jednego z pracowników UG, wraz z którym odbywają indywidualne zajęcia (20h w ciągu roku szkolnego). W roku akademickim 2021/2022 dr Piotr Derengowski sprawował opiekę nad 3 uczniami w ramach opieki mentorskiej.

- spotkania akademickie – program dedykowany dla młodzieży szkół podstawowych oraz liceów z Województwa Pomorskiego; są to zarówno wykłady i ćwiczenia umożliwiające młodzieży spotkanie z wykładowcami. W roku akademickim 2021/2022 pracownicy IH (dr Piotr Derengowski, dr Wacław Kulczykowski) zorganizowali dwa takie spotkania: 1) „Inne oblicza wojny”; 2) „Jak gry uczą historii”

- warsztaty – we wrześniu w ramach projektu organizowane są także warsztaty dla uczniów szkół podstawowych i licealnych. W tym roku (2022) uczestniczyło w nich ponad 500 uczniów z całego województwa. Czworo pracowników IH (dr Aleksandra Girsztowt, dr Michalina Petelska, dr Piotr Derengowski, dr Wacław Kulczykowski)

uczestniczyło brało udział w tych warsztatach, prowadząc zajęcia zarówno na uczelni jak i w placówkach muzealnych.

- Udział zdolnych uczniów w wykładach prowadzonych w Instytucie Historii (wykłady dr Karola Kłodzińskiego)

Instytut Historii Sztuki

- prezentacja kierunku historia sztuki na Uniwersytecie Gdańskim dla maturzystów z liceum w Starogardzie Gdańskim, 11 kwietnia 2022. Spotkanie miało na celu pomóc w wyborze dalszych ścieżek edukacji na Uniwersytecie Gdańskim (dr Magdalena Staręga)

8.2 Wspieranie edukacji i aktywizacji seniorów:

Instytut Archeologii i Etnologii

Brak

Instytut Historii

- Udział pracowników i doktorantów w zajęciach Uniwersytetu Trzeciego Wieku
- dr hab. Wojciech Gajewski, prof. UG, wygłosił w sem. zimowym i letnim serię wykładów dla Otwartej Fromborskiej Akademii Biblijnej (łącznie 7 wykładów w 2021 i 2022 roku).

Instytut Historii Sztuki

- współpraca ze środowiskiem seniorów - dawnych pracowników Stoczni Gdańskiej (Stowarzyszenie Strażników Pamięci Stoczni Gdańskiej), których angażowano do prac nad wystawą "Stocznia" otwartej w ECS 15 lipca 2022 roku. Dzięki współpracy z seniorami udało się pokazać nowe, cenne materiały, a także pozyskać unikalną wiedzę, która wzbogaciła narrację wystawy. Seniorzy spotykają się w ECS co najmniej raz w miesiącu, wygłaszają prelekcje, przekazują archiwalia i pamiątki, dyskutują nad wybranymi tematami. Zostali także zaangażowani w oprowadzanie po wystawie innych grup - (dr Magdalena Staręga)
- Wygłoszenie wykładu Forma i kompozycja w obrazie Sąd Ostateczny Hansa Memlinga, dla Uniwersytet III Wieku w Gniewie, grupa 60+ (dr Beata Purc-Stępnia)

8.3 Przykłady oferty edukacyjnej dla osób aktywnych zawodowo w celu zdobywania nowych umiejętności

- utworzenie nowych kierunków studiów podyplomowych (np. wspomniany już kierunek - *Ochrona dziedzictwa kulturowego: muzea, edukacja, turystyka*)
- studia Podyplomowe Historii Sztuki

9. INNE DANE DOTYCZĄCE KSZTAŁCENIA W JEDNOSTCE I ZAPEWNIANIA WYSOKIEJ JAKOŚCI KSZTAŁCENIA

9.1. Odpływ studentów

Archeologia

SSL (limit 35 osób)

- I rok – przyjętych 38 osób, 1 rezygnacja po rozpoczęciu roku akademickiego. Obecnie na zajęcia uczęszcza 22-23 osoby (**spadek ok. 40%**).

- II rok – przyjętych 35 osób, 7 rezygnacji po rozpoczęciu roku akademickiego; II semestr - 15 osób. Obecnie 14 osób. W stosunku do roku I roku **spadek liczby studentów o 50%**.

- III rok – przyjętych 32 osoby, 3 rezygnacje po zakończeniu etapu rekrutacji dodatkowych, 6 rezygnacji po rozpoczęciu roku akademickiego; II semestr - 16 osób, III semestr - 13 osób. Obecnie rok liczy 8 osób. W stosunku do roku I roku **spadek liczby studentów o 78%**.

MSU (limit 25 osób)

- I rok – przyjętych 32 osoby, 1 rezygnacja po rozpoczęciu roku akademickiego. Obecnie na zajęcia uczęszcza ok. 18 osób (**spadek o 42%**).

- II rok – przyjętych 27 osób, 7 rezygnacji po rozpoczęciu roku akademickiego; II semestr – 5 osób. Obecnie rok liczy 5 osób. W stosunku do roku I roku **spadek liczby studentów o 75%**.

Przyczyny: 1) pandemia - dotyczy przede wszystkim rekrutacji w na rok akademicki 2021/2022; 2) przyjmowanie osób niezainteresowanych kierunkiem (przypadkowych); 3) po konsultacjach z pracownikami instytutu pojawiły się uzasadnione opinie, iż część z osób rekrutujących się na kierunek Archeologia nie jest zainteresowana studiami, ale korzystaniem z ustawowych zniżek dla studentów (kolej i komunikacja miejska) i z parkingu na kampusie UG.

Etnologia

SSL

1 rok - było 22/14 – spadek o 36%

2 rok - 6/6 – spadek o 24%

3 rok - 10/7 obron (2 os. powt. seminarium) – spadek o 40%

MSU

1 rok - 29/8 spadek o 27%

2 rok - 9/14 (2 os. powt. sem.) spadek o 36%

Historia

SSL

I rok 100 (było) / 55 (zostało) – spadek o 45%

II rok 61/41 – spadek o 32%

III rok 59/40 – obron – spadek o 32%

MSU

I rok – 50/43 – spadek o 14%

II rok 42/30 obron – spadek o 28,6%

Krajoznawstwo i turystyka historyczna

SSL

I rok 60/27 – spadek o 55%

II rok 32/28 – spadek o 12,5%

III rok – 28/21 obron – spadek o 25%

MSU

I rok – 35/14 – spadek 60%

II rok 20/18 obron – spadek o 10 %

Religioznawstwo

I rok – 25/6 – spadek o 76%

II rok 4/4 – spadek o 0%

III rok 8/5 obron- spadek o 36,5 %

Niemcoznawstwo

I rok- 25/10 spadek o 60%

II rok – 7/5 – spadek o 28,6 %

III rok 12/6 obron – spadek o 50%

Instytut Historii (zbiorczo) Przyczyny odpływu studentów:

- tzw. pozorna rekrutacja na I roku (dla celów czysto utylitarnych np. legitymacji studenckich)

- podejmowanie pracy zarobkowej kolidującej ze studiami

Historia Sztuki

SSL

I rok – rozpoczęło studia 50 osób

II rok – 28 osób – spadek o 54 %

III rok – 20 osób – spadek o 29 %

MSU

I rok – rozpoczęło studia 21 osób

II rok - 14 osób – spadek o 34%

9.2 Terminowość zakończenia studiów

Instytut Archeologii i Etnologii

Archeologia SLL – 7 osób nie złożyło pracy (27%), 19 osób złożyło pracę w terminie.

Archeologia MSU – 4 nie złożyło pracy (27%), 11 osób złożyło pracę w terminie.

Etnologia SLL – 2 osoby nie złożyły pracy, 7 obron złożyło pracę w terminie

Etnologia MSU – 5 osób nie złożyło pracy, 7 osób złożyło pracę w terminie

Instytut Historii

Historia SSL - 40 obron - 32% bez obrony

Krajoznawstwo i turystyka historyczna SSL- 21 obron – 25%- bez obrony

Niemcoznawstwo SSL – 6 obron – 50 % - bez obrony

Religioznawstwo SLL – 5 obron – 37,5% - bez obrony

Historia MSU - 30 obron – 28,6 - bez obrony

Krajoznawstwo i turystyka historyczna MSU – 9 obron – 10 % - bez obrony

Możliwe przyczyny opóźnienia ukończenia studiów (Instytut Historii zbiorczo):

- chęć maksymalnego wykorzystania uprawnień studenckich
- zaangażowanie w pracę zarobkową na ostatnim roku studiów
- problemy rodzinne, finansowe itp.

Instytut Historii Sztuki

Historia Sztuki SLL – 37 % studentów nie kończy studiów w terminie (z 19 osób + 3 powtarzających seminarium – ukończyło 14 osób, 5 osób zostało skreślonych za brak złożenia pracy)

Historia Sztuki MSU – 67% studentów nie kończy studiów w terminie (z 13 osób + 11 osób powtarzających seminarium - ukończyło studia 8 osób, 5 zostało skreślonych za brak złożenia pracy, 1 osoba przebywa na urlopie + 1 otrzymała pozwolenie na przedłużenie złożenia pracy do 30.12.2022 r.)

9.3 Jakość prac dyplomowych

Instytut Archeologii i Etnologii

Archeologia:

Aktualne tematy prac dyplomowych są zgłaszane i omawiane na zebraniach z pracownikami, co zapewnia podstawowy przepływ informacji. Zgłaszane tytuły prac są porównywane z już zrealizowanymi tematami prac licencjackich i magisterskich. Rada Programowa, w lutym 2022 zaakceptowała przedstawione przez dyrekcję instytutu wymagania merytoryczne i formalne dla prac dyplomowych na kierunku Archeologia. Nauczyciele akademicy prowadzący seminaria licencjackie i magisterskie oraz studenci odbyli szkolenie w zakresie indeksacji.

Etnologia:

- wymagania dotyczące prac licencjackich i magisterskich sformułowane przez zespół pracowników ZEiAK są umieszczone na stronie internetowej ZEiAK https://etnologia.ug.edu.pl/prace_licencjackie_i_magisterskie
- Ponadto tematy prac licencjackich i magisterskich są przedstawiane na zebraniach ZEiAK.

Instytut Historii

W zakresie dyplomowania w IH obowiązują :

- procedury zamieszczone na <https://historia.ug.edu.pl/studenci/prace-dyplomowe>

- *Zasady dyplomowania -regulamin przeprowadzania egzaminu dyplomowego (magisterskiego lub licencjackiego) w IH Wydziału Historycznego UG*

- wzór wymagań dla prac licencjackich i magisterskich (dla kierunków Historia i KiTH), opracowane przez Rady Programowe kierunków

Ponadto tematy prac magisterskich dla HSSSM i KiTHSSM są przedstawiane na posiedzeniach Rady Instytutu Historii

Instytut Historii Sztuki

Zostały sformułowane na piśmie wymagania merytoryczno-formalne dla prac licencjackich i magisterskich. Z w/w wymogami promotorzy prac zapoznają studentów na początku roku akademickiego.

9.3 Wzrost jakości i stopnia umiędzynarodowienia kształcenia

Instytut Archeologii i Etnologii

Archeologia: Od roku akademickiego 2021-2022 wprowadzone dwa wykłady dla studentów SSL i MSU, prowadzone w języku angielskim: *Greek archaeology* oraz *Greek sanctuary (MSU)*.

Etnologia: Od roku akademickiego 2021-2022 wprowadzone dwa wykłady dla studentów SSL i MSU, prowadzone w języku angielskim: *Ethnographic research* oraz *Anthropological perspectives (MSU)*.

Instytut Historii

W roku akademicki 2021/22 realizowano program wymiany międzynarodowej Erasmus Plus, którym kierował dr Piotr Derengowski. Sformalizowana współpraca (umowy) objęła w sumie 32 europejskie ośrodki akademickie. W omawianym okresie w ramach tzw. mobilności nauczycieli akademickich z możliwości wyjazdu nie skorzystał żaden z wykładowców. Wymiana studencka objęła 6 studentek/studentów Instytutu Historii. Z kolei u nas gościliśmy także 7 studentek/studentów obcokrajowców. Żaden z naszych studentów nie wyjechał w tym czasie na praktykę zagraniczną. W semestrze letnim 2021/2022 w ramach wymiany kadry naukowej odwiedziła nasz Instytut dr Hana Komarkova z Uniwersytetu Śląskiego w Opawie. W semestrze zimowym 2021/22 zajęcia prowadził Prof. John Dunn z Valdosta State University (USA). W ramach gościnnych wykładów zajęcia prowadzili także m.in. wykładowcy z University of Michigan-Dearborn (V-VI), University of Insubria Como (V),

Instytut Historii Sztuki

IHS nie prowadzi kierunku w języku angielskim. Dopiero w przyszłym roku kalendarzowym rozpocznie się obowiązkowy przedmiot na studiach magisterskich: *Konwersatorium w języku obcym*. W minionym roku zrekrutowano na wyjazdy zagraniczne w ramach Erasmusa 7 studentów, lecz jedna osoba nie wyjechała z powodu choroby; 6 studentów wyjechało. Studentów z zagranicy nie było

9.4 Ocena rozwoju kształcenia w zakresie posługiwania się językami obcymi – wszyscy studenci UG mają możliwość kształcenia się w zakresie co najmniej dwóch języków obcych.

Instytut Archeologii i Etnologii

Archeologia: Drugi język obcy (niemiecki) zostanie wprowadzony od II semestru w roku akademickim 2022/2023.

Etnologia: Drugi język obcy (hiszpański) zostanie wprowadzony od II semestru w roku akademickim 2022/2023.

Instytut Historii

Na wszystkich kierunkach realizowanych w IH studenci mają możliwość kształcenia się w zakresie co najmniej dwóch języków obcych.

Instytut Historii Sztuki

Dla studentów historii sztuki obowiązkowy jest język niemiecki; drugi język jest do wyboru.

9.5 Działania podejmowane na rzecz doskonalenia kompetencji kadry i studentów UG w celu ukształtowania uniwersytetu przyjaznego dla studentów z zagranicy.

Instytut Archeologii i Etnologii

- wprowadzenie obowiązkowego wykładu w języku obcym do programu studiów
- możliwość brania udziału w wyjazdach Erasmus

Instytut Historii

- wprowadzenie obowiązkowego wykładu w języku obcym do programu studiów
- możliwość brania udziału w wyjazdach Erasmus
- dofinansowany kurs języka angielskiego dla pracowników
- uczestnictwo pracowników IH w różnych kursach języka angielskiego (np. „English for Historians”, 30 godz., X.2021-I.2022)

Instytut Historii Sztuki

- wprowadzenie obowiązkowego wykładu w języku obcym do programu studiów
- możliwość brania udziału w wyjazdach Erasmus
- udział w konferencjach międzynarodowych zagranicą i międzynarodowych projektach badawczych
- wyjazdy doktorantów na konferencje międzynarodowe
- udział w programie NAWA.

9.6 Działania podejmowane na rzecz podniesienia kwalifikacji pracowników i poziomu dydaktyki akademickiej.

Instytut Archeologii i Etnologii

- Dr hab. Sławomir Jędraszek – szkolenie z zakresu pracy ze studentami z trudnościami natury psychicznej (20-21 kwietnia 2021).
- dr hab. Katarzyna Mirgos – ukończenie studiów podyplomowych na UG z psychotraumatologii (2020-2021)
- dr Aleksandra Paprot-Wielopolska ukończyła 7 szkoleń
  1. „Rubrics – tabele oceniania”, 4 h, 4.06.2022 r. (CDDiT)
  2. „Narzędzia wykorzystywane do przygotowania prezentacji i materiałów dydaktycznych”, 6 h, 26.03.2022 r. (CDDiT)
  3. „Twórczo i aktywizująco w pracy z tekstem naukowym – czyli jak wspierać studentów w lekturze treści trudnych”, 4 h, 4.03.2022 r. (CDDiT)
  4. „Rozwijanie umiejętności dydaktycznych”, 30 h, 2021/2022 r. (CDDiT)
  5. „Idea edukacji akademickiej i projektowanie zajęć dydaktycznych”, 30 h, 2021/2022 r. (Fundacja Rozwoju Regionalnego i UG)
  6. „Różnice międzykulturowe w zderzeniu z codziennością akademicką” organizowane w ramach programu NAWA Welcome to Poland dla pracowników UG, 9.06.2021 r. (Biuro Współpracy Międzynarodowej UG)
  7. „Szkolenie z zakresu pracy ze studentami z trudnościami natury psychicznej”, 10-11.05.2021 r. (CDDiT)

Instytut Historii

Pracownicy IH w roku akademickim 2021/22 uczestniczyli w różnego rodzaju kursach doskonalących umiejętności dydaktyczne m.in.:

- webinar *Jak pracować z wykorzystaniem studium przypadku? (w różnych dyscyplinach naukowych)*, CDDIT UG, 16.05.2022 (prof. dr hab. S.Szybkowski)
- szkolenie stacjonarne *Narzędzia wykorzystywane do przygotowywania prezentacji i materiałów dydaktycznych* CDDiT UG, 25.03.2022 (dr A.Łysiak-Łątkowska)
- szkolenie online *ScienceDirect: bogactwo wiedzy*, Researcher Academy On Campus, 26.04.2022 (dr A.Łysiak-Łątkowska)
- szkolenie online *Praca ze studentami z trudnościami natury psychicznej* realizowane w ramach projektu "Dostępny UG - kompleksowy program likwidacji barier w dostępie do kształcenia dla osób z niepełnosprawnościami", 28-29.03.2022 (dr hab. I.Janicka)
- szkolenie jw. 17-18.01.2022 (dr hab. B.Klassa, prof.UG)
- szkolenie stacjonarne *Rozwijanie umiejętności dydaktycznych*, CDDIT UG, 7.12.2021-29.1.2022 (dr Z.Landowski)

Instytut Historii Sztuki

- dr Magdalena Staręga brała udział w szkoleniach organizowanych przez CDDiT UG:
  1. *Parafraza i informacja zwrotna w procesie wspólnej pracy studentów nad tekstem* w wymiarze 4 godzin, realizowane w formie warsztatów stacjonarnych. Warsztaty odbyły się 26.02.2022 i prowadzone były przez dr Beatę Karpińską-Musiał
  2. *Twórczo i aktywizująco w pracy z tekstem naukowym – czyli jak wspierać studentów w lekturze treści trudnych* w wymiarze 4 godzin, realizowane w formie warsztatów on-line. Warsztaty odbyły się 04.03.2022 roku i prowadzone były przez dr Jarosława Jendzę

10.1 Analiza SWOT jakości kształcenia w Instytutach

Silne strony kształcenia:

Instytut Archeologii i Etnologii

- kadra naukowo-dydaktyczna z istotnym dorobkiem naukowym tworząca zespół o szerokim spektrum specjalności, co umożliwia realizację wielotematycznej oferty dydaktycznej;
- aktywność pracowników w zakresie zdobywania środków finansowych na działalność naukową, nawiązywanie kontaktów z instytucjami zagranicznymi oraz prowadzenia etnologicznych badań terenowych;

Słabe strony kształcenia:

Instytut Archeologii i Etnologii

- ograniczenia w powiększaniu liczbowym kadry poprzez pozyskiwanie nowych etatów, zwłaszcza młodych osób rozpoczynających karierę naukową, co uniemożliwia zachowanie ciągłości pokoleniowej, a w nieodległej perspektywie wyraźnie zaburzy proporcje pomiędzy liczbą adiunktów i liczbą doktorów habilitowanych i profesorów;

- przyznanie w 2017 roku kategorii A Wydziałowi Historycznemu UG, w czym znaczny udział miał dorobek zespołu archeologicznego i etnologicznego, co potwierdza jego pozycję naukową w wymiarze ogólnokrajowym;
- dostateczne zasoby lokalowe stwarzające potencjał dla rozwoju infrastruktury naukowo-dydaktycznej.

Instytut Historii

- wykwalifikowana kadra naukowo-dydaktyczna
- wypracowane procedury bieżących przeglądów siatek studiów
- współpraca z interesariuszami zewnętrznymi
- regularna ankietyzacja zajęć
- otwartość na uwagi i postulaty studentów dotyczące procesu kształcenia

Instytut Historii Sztuki

- Unikalny profil nauczania zorientowany na poznanie dziedzictwa artystycznego Gdańska, Prus i powiązanych z nimi historycznie oraz kulturowo regionów nadbałtyckich.
- Pracownicy naukowo-dydaktyczni wykształceni się w różnych ośrodkach uniwersyteckich (Poznań, Toruń, Lublin, Warszawa, Kraków, Berlin, Lipsk, Gdańsk) reprezentują zatem różne szkoły i metodologiczne podejścia do dyscypliny historia sztuki.
- Kadra naukowa IHS, corocznie publikująca liczne prace w wysoko punktowanych czasopismach (patrz punktacja ministerialna).
- Zorientowanie kadry na podtrzymywanie relacji naukowych z badaczami i placówkami zagranicznymi (Niemcy, Włochy, USA, Izrael) publikowanie w zachodnioeuropejskich językach i intensywny udział w międzynarodowych konferencjach.
- Część pracowników powiązana jest zawodowo z muzeami bądź instytucjami kultury, co wpływa na wyższy poziom dydaktyki oraz lepsze zorientowanie w potrzebach rynku pracy.

- bardzo wysoka, wymagana rozporządzeniem rektorskim, liczba określająca minimum studentów tworzących grupę (25 osób), co jest niespotykane wysokim wymogiem na tle innych ośrodków uniwersyteckich kształcących archeologów i etnologów;
- niewliczanie do pensum godzin realizowanych w ramach obowiązkowych praktyk terenowych będących elementem procesu kształcenia, a *de facto* nieuznawanie ich jako godzin poświęconych na zajęcia dydaktyczne, do których zaliczenia studenci są zobligowani programem studiów. UG jest jedyną uczelnią, w której taka sytuacja ma miejsce bez precedensu na tle innych uniwersytetów;
- zbyt mała liczba zajęć kształcących kompetencje w prowadzeniu etnologicznych badań terenowych
- obniżający się poziom wykształcenia osób rozpoczynających studia. Masowość tego zjawiska wymusza taką realizację zajęć, aby ich jakość i poziom były dostosowane do odbiorców;
- brak możliwości elastycznego konstruowania programu studiów;

Instytut Historii

- zbyt małe umiędzynarodowienie procesu kształcenia
- zbyt mało zajęć do wyboru

Instytut Historii Sztuki

- Zbyt mała liczba obowiązkowych objazdów zabytkoznawczych.
- Zamieszkiwanie części kadry poza Trójmiastem, co powoduje konieczność kumulowania zajęć. Większość wykładowców z tego powodu stara się zapewnić studentom codzienny dostęp mailowy i telefoniczny.
- Dwuetatowość, co teoretycznie osłabia identyfikację z UG, ale zapewnia dobry kontakt z interesariuszami zewnętrznymi i umożliwia wprowadzanie studentów w specyfikę wykonywania zawodu.
- Stosunkowo długi okres zdobywania awansów naukowych przez pracowników IHS.
- Spadek zainteresowania studiami II stopnia (obserwowany na wszystkich kierunkach poza nauczycielskimi) wynikający z sytuacji zewnętrznej.

Szanse dla doskonalenia jakości kształcenia:

Zagrożenia dla doskonalenia jakości kształcenia:

Instytut Archeologii i Etnologii

- rola Trójmiasta jako centrum naukowego-kulturalnego i gospodarczego w Polsce północnej;
- jedyny Instytut uniwersytecki w Polsce północnej kształcący archeologów i etnologów;
- potencjał badawczy regionu w zakresie archeologii pradziejowej i czasów historycznych oraz etnologii Pomorza i ludów Basenu Morza Bałtyckiego

Instytut Historii

- umiędzynarodowienie
- korzystanie z możliwości, które dają programy wewnętrzne (Fundusz Inicjatyw Dydaktycznych) oraz udział w SEA-EU
- zatrudnienie nowych pracowników dydaktycznych
- możliwość uczestniczenia w kursach i webinarach przygotowywanych przez CDDiT

Instytut Historii Sztuki

- Położenie siedziby IHS w ścisłym centrum miasta, umożliwiające bliski kontakt z zabytkami w terenie i w placówkach muzealnych. Bliskość Archiwum Państwowego oraz Biblioteki Gdańskiej PAN a także innych księgozbiorów (Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna, Biblioteka Muzeum Narodowego).
- Rozwój współpracy międzyuczelnianych w ramach SEA-EU otwierającej nowe możliwości kooperacji z nadmorskimi uniwersytetami europejskimi.
- Rozwój istniejących instytucji kultury w Gdańsku i modernizacja ich oddziałów – Kunszt Wodny należący do IKM, rozbudowa Muzeum Bursztynu w MHG.
- Powstawanie nowych Instytucji kultury w Trójmieście - Dom Chodowieckiego i Grassa, Muzeum Odbudowy Gdańska, NOMUS

Instytut Archeologii i Etnologii

- niski poziom finansowania nauki;
- niż demograficzny;
- brak stałego finansowania dla zajęć uczących studentów etnologicznych badań terenowych
- częste próby godzenia studiów z pracą zawodową, odbijające się negatywnie na możliwości uzyskania efektów kształcenia;
- wzrastająca liczba obciążeń administracyjno-biurokratycznych, które nadmiernie obciążają pracowników, odbijając się negatywnie na pracy naukowej i dydaktycznej oraz osłabiając chęć angażowania się w funkcjonowanie uczelni;
- odpływ studentów 1 roku tuż po rekrutacji i drastyczne obniżenie liczebności roczników.

Instytut Historii

- postępujący proces spadku zainteresowania studiami magisterskimi
- niski poziom wiedzy (na poziomie szkoły średniej) studentów rozpoczynających studia I stopnia
- braki wiedzy przedmiotowej u studentów I HSSM którzy ukończyli studia licencjackie inne niż historyczne

Instytut Historii Sztuki

- Położenie siedziby Instytutu w stosunkowo dużym oddaleniu od kampusu uniwersyteckiego z główną siedzibą Wydziału Historycznego i Biblioteką Główną UG.
- Spadająca liczba kandydatów na studia, spowodowana m.in. spadkiem dzietności.
- ogólnopolska tendencja na rynku pracy oferująca zatrudnienie po licencjacie, co powoduje spadek zainteresowania studiami magisterskimi.
- Ograniczenia finansowe wpływające na mniejszą liczbę przyjmowanych uczniów do Szkół Doktorskich.
- Frustracja młodzieży wywołana pandemią, wojną rosyjsko-ukraińską i kryzysem ekonomicznym, co przełożyło się na nauczanie zdalne do tej pory i niepewność dotyczącą najbliższej przyszłości w kontekście zagrożeń takich jak pandemia, fale uchodźcze i oszczędności energetyczne.

10.2. Najważniejsze dobre praktyki związane z jakością kształcenia:

Archeologia

Jednym z elementów tzw. dobrych praktyk związanych z jakością kształcenia, jest uwzględnianie opinii studentów na temat formy i jakości zajęć dydaktycznych, wyrażanych np. podczas spotkań studentów z dyrekcją Instytutu Archeologii. Konsultacje takie są istotnym czynnikiem ułatwiającym korektę jakości kształcenia. Ponadto, studenci mają możliwość poszerzania swoich kompetencji poprzez współudział w formie wolontariatu w szeregu działań badawczych podejmowanych przez pracowników IA. Dodatkowo, studenci uczestniczący w wybranych projektach badawczych są współautorami opracowań wyników badań publikowanych np. w periodyku „Gdańskie Studia Archeologiczne”. Łamy czasopisma są także udostępniane autorom wyróżniających się prac magisterskich.

Historia

- oferta zajęć dodatkowych dla studentów HSSM, którzy nie ukończyli studiów historycznych I stopnia

Historia sztuki

nauczanie oparte o różnorodne tradycje dydaktyczne wyniesione z ośrodków (w tym również zagranicznych), w których kształcili się poszczególni wykładowcy, nauczanie w znacznym stopniu opierające się na lokalnym, bardzo dobrej klasy dziedzictwie artystycznym, korzystanie z zaplecza dydaktycznego oferowanego przez liczne w Trójmieście instytucje muzealne.

10.3. Planowane działania zmierzające do podniesienia jakości kształcenia:**Archeologia**

Od roku akademickiego 2023/2024 planowana jest korekta programu studiów, zwłaszcza na studiach pierwszego stopnia. Jej najistotniejsze elementy to m.in: 1) zmiany modułu „Archeologia powszechna” mające na celu bardziej harmonijny rozkład tematów wykładów dotyczących poszczególnych okresów pradziejów i średniowiecza; 2) uzupełnienie ćwiczeń z zakresu „Źródłoznawstwa” o bazę materiałową; 2) wprowadzenie nowych zajęć podnoszących kompetencje z zakresu metodyki analiz źródeł i badań terenowych.

Etnologia

Wprowadzenie nowych zajęć na studiach MSU uzupełniających kompetencje z zakresu etnologii i antropologii dla studentów którzy nie ukończyli studiów etnologicznych I stopnia

Historia

Wypracowanie formuły organizacyjnej i finansowej stałych zajęć wyrównawczych z historii dla studentów I HSSL

Historia sztuki

Zwiększenie liczby obowiązkowych objazdów zabytkoznawczych; zwiększenie liczby wykładów gościnnych.

10.4. Rekomendacje dla Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia:**Historia**

regularne spotkania zespołu, w trakcie których członkowie byliby informowaniu o zmianach zachodzących na poziomie rektoratu

Historia sztuki

Zwiększenie liczby obowiązkowych objazdów zabytkoznawczych.